

هدف این درس مقایسه برخی آموزه‌های الهیاتی-کلامی مذاهب و فرقه‌های اسلامی خصوصاً شیعه با سایر فرق

جلسه نخست: اصطلاح‌شناسی (تاریخ علم/کلام/فرق/نحل/اسلامی)، تعریف علم کلام، فایده، جایگاه و تعریف علم فرقه-شناسی تعریف کلام وجه تسمیه آن و جایگاه آن در رشته‌های دین‌پژوهی و دین‌شناسی؛ وجه تسمیه کلام جدید و تمایز آن با کلام قدیم: موضوع علم کلام/ و گونه‌های کلام: کلام بین دین و لادینی کلام بین الادیان و بین المذاهب / شبهه و مسئله/ اقسام شبهات به لحاظ قلمرو (معرفت‌شناختی/تاریخی/ تفسیری)، معنای اصول دین و نحوه تمایز اصل از فرع و مصداق آن.

جلسه دوم: مقایسه ای تاریخی کلی : تطورات کلام اسلامی در تاریخ

جلسه سوم : تحلیل و بررسی حدیث "افتراق امت" و مفهوم سنت، آغاز تفرق و انشعاب (مهاجر/انصار - شیعه/جماعت و چالش جانشینی)

جلسه چهارم: خدا و ذات و صفات در فرق مختلف کلامی اسلامی (۱)

جلسه پنجم: خدا و ذات و صفات در فرق مختلف کلامی اسلامی (۲)

جلسه ششم: خدا و ذات و صفات در فرق مختلف کلامی اسلامی (۲)

جلسه هفتم: جبر و اختیار و نسبت فعل الاهی و فعل انسان در فرقه های گوناگون (۱)

جلسه هشتم: جبر و اختیار و نسبت فعل الاهی و فعل انسان در فرقه های گوناگون (۲)

جلسه نهم: آموزه مرگ و پسمرگ در فرقه های گوناگون اسلامی (۱)

جلسه دهم: آموزه مرگ و پسمرگ در فرقه های گوناگون اسلامی (۲)

جلسه یازدهم: آموزه مرگ و پسمرگ در فرقه های گوناگون اسلامی (۳)

جلسه دوازدهم: آموزه امامت و رهبری و خلافت در فرقه‌های گوناگون اسلامی (۱)

جلسه سیزدهم: آموزه امامت و رهبری و خلافت در فرقه‌های گوناگون اسلامی (۲)

جلسه چهاردهم: آموزه امامت و رهبری و خلافت در فرقه‌های گوناگون اسلامی (۳)

ارزیابی: آزمون پایان ترم (۱۰ نمره) + پاسخ به پرسش‌های طول ترم (۶ نمره) + کار پایانی (مقاله در موضوع درس یا ارائه) (۴ نمره)

- (۱) ربانی گلیپایگانی، علی، ۱۳۹۸، کلام تطبیقی ۱ و ۲، دو جلد، نشر مصطفی.
- (۲) فرمانیان، مهدی، ۱۳۸۶؛ فرق تسنن (مجموعه مقالات)، نشر ادیان، قم.
- (۳) معروف الحسنی، هاشم، ۱۳۶۹، شیعه در برابر معتزله و اشاعره، ترجمه سید محمدصادق عارف، انتشارات آستان قدس رضوی.
- (۴) اسد حیدر، ۱۳۹۱؛ امام صادق و مذاهب اهل سنت (مجموعه ۸ جلدی)، ترجمه، انتشارات دانشگاه ادیان و مذاهب.
- (۵) ناشی اکبر، عبدالله بن محمد، ۱۳۸۹، فرقه‌های اسلامی و مسئله امامت، مترجم علیرضا ایمانی، انتشارات دانشگاه ادیان و مذاهب.
- (۶) جعفریان، رسول، ۱۳۷۲، مناسبات فرهنگی معتزله و شیعه، سازمان تبلیغات اسلامی.
- (۷) قدردان قراملکی، علی؛ ۱۳۹۹؛ اشاعره و آزادی انسان؛ بررسی و تحلیل نظریه کسب و تطور آن، بوستان کتاب.
- (۸) توشیهیکو ایزوتسو، ۱۳۸۰؛ مفهوم ایمان در کلام اسلامی، ترجمه زهرا پورسینا، ویراسته مصطفی ملکیان، انتشارات سروش.